

Szókincsfejlesztő feladatok
1.feladatlap

Szinonimakeresés

Három oszlopot láttok, mindegyikben 10 szót találtok. Minden első oszlopban álló fogalomnak egy hasonló fogalom felel meg a második és a harmadik oszlopban. Keressétek ki ezeket a szavakat és írájátok ki az egymáshoz illő 3-3 számot!

1. alapít	1. vagyontalan	1. értelmes
2. újra	2. meglepődik	2. létrehoz
3. azután	3.olykor	3. utána
4. űz	4. rosszkedvű	4.álmélkodik
5. szegény	5. szalad	5. durcás
6. mogorva	6. kerget	6. hajszol
7. csodálkozik	7. eszes	7. megint
8. néha	8. majd	8. rohan
9. fut	9. ismét	9. nincstelen
10.okos	10.teremt	10. elvétele

A négy szó közül melyik nem szinonima, azaz melyik kakukktójtás?

1. bölcs	öreg	koros	idős
2. enyhül	alábbhagy	csökken	elmerül
3. büntet	fenyít	megtöröl	nyomoz
4. érvénytelen	idejétmúlt	hatálytalan	téves
5. kiad	kiszolgált	ajándékoz	elárul
6. belát	kilát	megért	felfog
7. durva	goromba	faragatlan	karakán
8. megvalósít	végrehajt	véghezvisz	behajt
9. óvni	viszonyítani	védni	őrizni
10.cél	szándék	eredmény	terv

Szókincsfejlesztő feladatok
1. feladatlap
Megoldások

Szinonimakeresés:

1	-	10	-	2
2	-	9	-	7
3	-	8	-	3
4	-	6	-	6
5	-	1	-	9
6	-	4	-	5
7	-	2	-	4
8	-	3	-	10
9	-	5	-	8
10	-	7	-	1

Kakukktojás:

1. bölcs
2. elmerül
3. nyomoz
4. téves
5. megajándékoz
6. kilát
7. karakán
8. végrehajt
9. viszonyítani
10. eredmény

Szókincsfejlesztő feladatok
2. feladatlap

Ritka szavak jelentése. Tudod-e mit jelentenek az alábbi szavak?
Próbáld megtalálni az összeillő párokat!

1. csermely	12.kikelet	23. dervis
2. toportyán	13.ösztvér	24. fanfár
3. bölömbika	14.kopjafa	25. valcer
4. parenyica	15.kalamáris	26. bulvár
5. bögöly	16.szelence	27. konvoj
6. göböly	17.deviza	28. fantom
7. gödény	18.buzgár	29. szolfézs
8. gácsér	19.pellengér	30. fabula
9. halva	20.pelyva	
10.bugyelláris	21.kaftán	
11.tar	22. felsál	

szégyenoszlop, réti farkas, nemzetközi elszámolásban használatos fizetőeszköz,
vízimadár, tavasz, tintatartó, madár, dobozka/tartó,
magas/vékony/keskeny, szökőkútszerűen feltörő víz magas vízálláskor,
gabonaszem levele, hizlalt ökör, mézes,diós keleti csemege, nagy légy,
pénztárca, fejfa, füstölt sajt, patakocska, ijesztő látomás, alapvető zenei ismeretek,
széles nagyvárosi utca(körút), állatokról szóló tanmese, kacsza himje
bokáig érő kabát a keleti népeknél, fúvós hangszer, $\frac{3}{4}$ -es ütemű tánc(keringő),
együtt haladó szállítóeszközök csoportja, kolduló muzulmán szerzetes, marhacomb felső
részéből való hús, alapvető zenei ismeretek

Szókincsfejlesztő feladatok

2. feladatlap

Megoldások

1. csermely	patakocska
2. toportyán	réti farkas
3. bölömbika	madár
4. parenyica	füstölt sajt
5. bögöly	nagy légy
6. göböly	hizlalt ökör
7. gödény	vízimadár
8. gácsér	kacsa hímje
9. halva	mézes, sós keleti csemege
10. bugyelláris	erszény, pénztárca
11. tar	kopasz
12. kikelet	tavas
13. ösztövé	magas, vékony, keskeny
14. kopjafa	fejfa
15. kalamáris	tintatartó
16. szelence	dobozka, tartó
18. buzgár	szökőkútszerűen feltörő víz
19. pellengér	szégyenoszlop
20. pelyva	gabonaszem levele
21. kaftán	bokáig érő kabát a keleti népeknél
22. felsál	marhacomb felső részéből való hús
23. dervis	kolduló muzulmán szerzetes
24. fanfár	fúvós hangszer
25. valcer	$\frac{3}{4}$ -es ütemű tánc (keringő)
26. bulvár	széles nagyvárosi utca (körút)
27. konvoj	együtt haladó szállítóeszközök csoportja
28. fantom	ijesztő látomás
29. szolfézs	alapvető zenei ismeretek
30. fabula	állatokról szóló tanmese

Szókincsfejlesztő feladatok

3.feladatlap

Mit jelentenek a következő szólások?

1. Megesik a szíve rajta.	– nagyon szerencsés
2. Burokban született.	– nélkülöz, éhezik
3. Botfűlű.	– hibázik
4. Éles a nyelve.	– valami felháborítja, dühbe hozza
5. Borsot tör az orra alá.	– rossz a zenei érzéke
6. Köti az ebet a karóhoz.	– bosszantja
7. Bakot lö.	– megsajnálja
8. Nyomja a begyét.	– Mindent megígér, fogadkozik,
valótlan dolgot erősítget,
bizonygat.
9. Felkopik az álla.
a zsebében.	– sértő megjegyzéseket tesz másra
11. Felönt a garatra.	– töprengésre, gondolkodásra
késztet
12. Nyomja az ágyat.	– kiutasít
13. Két malomban örölnek.	– okos
14. Ajtót mutat neki.	– berúg, lerészegedik
15. Megtollasodott.	– elver
16. Zöld ágra vergődik.	– meggazdagodott
17. Karót nyelt.	– boldogul
18. Vág az agya, mint a
borotva.	– merev, feszélyezett
19. Bogarat tett a fülébe.	– beteg
20. Ellátja a baját.	– másról beszélnek, nem értik
egymást

Szókincsfejlesztő feladatok
3.feladatlap
Megoldások

- 7 hibázik
- 10 valami felháborítja, dühbe hozza
- 3 rossz a zenei érzéke
- 5 bosszantja
- 1 megsajnálja
- 6 mindent megígér, fogadkozik, valótlan dolgot erősítget,
bizonygat
- 8 haragszik valamiért
- 4 sértő megjegyzéseket tesz másra
- 12 beteg
- 14 kiutasít
- 18 okos
- 11 berúg, lerészegedik
- 20 elver
- 15 meggazdagodott
- 16 boldogul
- 17 merev, feszélyezett
- 19 töprengésre, gondolkodásra készítet
- 13 másról beszélnek, nem értik egymást

Szókincsfejlesztő feladatok
4.feladatlap

Mit jelentenek az alábbi szavak?

préselhető műanyag _
spanyolfal, a bábokat mozgató színészeket takarja _
bútor fényezésére használt műgyanta _
fekete posztó, melyet a ravatalra terítenek _
a Nílus mentén termő nádból készült papírszerű anyag _
szándékosan rombol, rosszul végzi a dolgát _
ruhát díszítő zsinór _
földmunkás _
kőolajszármazék _
több szólamú _
mundér _
böllér _
dandár _
baksis _
düftin _
pendely _
benzol _
bükköny _
burnusz _
szaharin _

1. polifon	szénhidrogén(C_6H_6)
2. kubikus	13. takarmánynövény
3. paszomány	14. arabok és berberiek által
4. papirusz	viselt csuklyás, bő köpeny
5. bakelit	15. borraivaló
6. szabotázs	16. katonai egyenruha
7. bakacsín	17. zászlóaljából álló katonai
8. politúr	egység
9. paraván	18. bársonyos felületű, sűrű
10. paraffin	
11. alsószoknya	19. disznó leölését végző férfi
12. aromás, mérgező	20. kalória nélküli édesítőszer

Szókincsfejlesztő feladatok

4.feladatlap

Megoldások

préselhető műanyag 5

spanyolfal, a bábokat mozgó színészeket takarja 9

bútor fényezésére használt műgyanta 8

fekete posztó, melyet a ravatalra terítenek 7

a Nílus mentén termő nádból készült papírszerű anyag 4

szándékosan rombol, rosszul végzi a dolgát 6

ruhát díszítő zsinór 3

földmunkás 2

kőolajszármazék 10

több szólamú 1

mundér 16

böllér 19

dandár 17

baksis 15

düftin 18

pendely 11

benzol 12

bükköny 13

burnusz 14

szaharin 20

Szókincsfejlesztő feladatok
5.feladatlap

Ismered-e az alábbi jelzős szerkezeteket?
(Segítségül annyit elárulunk, hogy egy nép neve a hiányzó szó.) Egészítsd ki a kifejezéseket!

.....bélszín
.....hússaláta
.....káposzta
.....szoknya
.....krémes
.....kertész
.....saláta
.....park
.....sapka
.....kakas
.....kel
.....csepp
.....kávét
.....tangó
.....vizsla
.....juhász
.....dinnye

Szókincsfejlesztő feladatok
5. feladatlap
Megoldások

angol bélszín
orosz hússaláta
székelykáposzta
skótszoknya
franciakrémes
bolgárkertész
franciasaláta
angolpark
svájccsapka
japán kakas
kínai kel
svédcsepp
török kávé
argentín tangó
magyar/német vizsla
skótyjuhász/németjuhász
görögdinnye

Szókincsfejlesztő feladatok
6.feladatlap

Idegen szavak. Melyik tudományágat jelölik az alábbi szavak?

archeológia
biológia
egyiptológia
futurológia
geológia
lexikológia
mitológia
pszichológia
zoológia

Hogyan mondjuk másképpen az alábbi idegen szavakat?

1.tradíció	__ vegyeskereskedő
2.praxis	__ gyermekded
3.terápia	__ ügyelet
4.kandeláber	__ gyűjtemény
5.kollekció	__ ablakkeretre erősített kis függöny
6.véna	__ gyertyatartó
7.naiv	__ gyógymód
8.vitrázs	__ hagyomány
9.szatócs	__ gyakorlat
10.inspekció	__ gyűjtőér

Szókincsfejlesztő feladatok

6. feladatlap

Megoldások

archeológia=régészet

biológia=élőlényekkel foglalkozó tudományok összessége

egyiptológia=az ókori Egyiptommal foglalkozó tudomány

futurológia= jövőkutatás

geológia=földtan

lexikológia=szókincstan

mitológia= hitregék rendszere

pszichológia=lélektan

zoológia=állattan

1.tradíció

2.praxis

3.terápia

4.kandeláber

5.kollekció

6.véna

7.naiv

8.vitrázs

9.szatócs

10.inspekció

9 vegyeskereskedő

7 gyermekded

10 ügyelet

5 gyűjtemény

8 ablakkeretre erősített kis
függöny

4 gyertyatartó

3 gyógymód

1 hagyomány

2 gyakorlat

6 gyűjtőér

Szókincsfejlesztő feladatok
7. feladatlap

Az alábbi összetett szavak közös tagja a macska szó. Tudod-e mit jelentenek?

macskanyelv
macskakaparás
macskaköröm
macska-egér harc
macskazene
macskaszem
vasmacska
macskakő

Hogy mondjuk az alábbi kifejezéseket idegen szóval?

1. szentírás	ambíció
2. lábbilincs	barbakán
3. támaszpont	bekecs
4. bűvész	klaviatúra
5. túlzott hivatali adminisztráció	illuzionista
6. börmellény	burleszk
7. billentyűzet	bürokrácia
8. kapubástya	bázis
9. becsvágy	béklyó
10. bohózat	bibilia

Szókincsfejlesztő feladatok
7.feladatlap
Megoldások

macskanyelv:	csokoládéfajta
macskakaparás:	csúnya írás
macskaköröm:	ismétlőjel
macska-egér harc:	örökös harcban állnak
macskazene:	fülsértő zene
macskaszem:	világító közlekedési jelzőeszköz
vasmacska:	horgonyzásra alkalmas eszköz
macskakő:	kockakő (utakat burkolnak vele)
macskajaj:	másnapos állapot

Hogy mondjuk az alábbi kifejezéseket idegen szóval?

1. szentírás	ambíció	<u>9</u>
2. lábbilincs	barbakán	<u>8</u>
3.támaszpont	bekecs	<u>6</u>
4.bűvész	klaviatúra	<u>7</u>
5.túlzott hivatali adminisztráció	illuzionista	<u>4</u>
6.bőrmellény	burleszk	<u>10</u>
7.billentyűzet	bürokrácia	<u>5</u>
8. kapubástya	bázis	<u>3</u>
9.becsvágy	béklyó	<u>2</u>
10.bohózat	bibilia	<u>1</u>

Szókincsfejlesztő feladatok 8. feladatlap
Szinonimák

Minden sorban négy szót találsz, melyek közül kettő rokon értelmű /szinonima/. Keresd meg őket!

kétszínű	felemás	bizonytalan	álnok
szeszélyes	szenvedélyes	szenvelgő	bogaras
tágas	kimért	terjedelmes	mérhetetlen
keszeg	félszeg	sovány	korhely
pucér	tar	meztelen	kopár
kopott	kifosztott	elhasznált	gyenge
mézes-mázos	behízelt	csalafinta	jóakarátú
hiba	tévedés	tétovázás	megvetés
agresszív	gunyoros	szemtelen	ironikus
akadályoz	becsap	visszariaszt	gátol
hasznavehetetlen	használt	régimódi	idejétmúlt
boldog	jómódú	gazdag	boldoguló
megismétel	terjeszt	híresztel	elmesél
állhatatos	fukar	komoly	kitartó
háborgat	zaklat	morog	becsmérel